

گایافنزین (Guaifenesin)

دسته دارویی: خلط آور

شکل دارویی: شربت حاوی ۱۰۰ میلی‌گرم گایافنزین در هر ۵ میلی‌لیتر

نحوه عملکرد دارو

گایافنزین یا گلیسرین گایاکولات یک داروی خلط آور است که نحوه عملکرد آن از طریق افزایش حجم ترشحات نای و نایژه‌ها می‌باشد و با کاهش کشش سطحی و چسبندگی (ویسکوزیته) این ترشحات، باعث تسهیل خروج خلط توسط سرفه می‌گردد. این دارو در عفونت‌های جزئی قسمت فوقانی دستگاه تنفس و بیماری‌های وابسته مثل سینوزیت، فارنژیت و برونشیت که با وجود موکوس غلیظ و احتقان، شرایط آنها بغرنج‌تر می‌شود، برای کنترل افزایش توانایی سرفه جهت خارج کردن خلط به کار می‌رود.

مشخصات فارماکوکینتیکی دارو

گایافنزین به آسانی از دستگاه گوارش جذب می‌شود و در کبد متابولیزه شده و به صورت متابولیت از ادرار دفع می‌گردد. اثر آن ۳۰ دقیقه پس از مصرف خوراکی آغاز شده و ۴ تا ۶ ساعت ادامه می‌یابد. نیمه عمر حذف آن ۱ ساعت است.

موارد و مقدار مصرف دارو

گایافنزین برای تسکین علامتی بیماری‌های عفونی تنفسی، فارنژیت، سینوزیت و آسم که همراه با سرفه خشک و nonproductive و گرفتگی توسط خلط (mucus plugs) باشند به کار می‌رود. این دارو با افزایش حجم ترشحات و کاهش ویسکوزیته خلط باعث productive شدن خلط می‌گردد. مقدار مصرف آن در بزرگسالان ۲۰۰ تا ۴۰۰ میلی‌گرم هر ۴ ساعت (حداکثر ۲/۴ گرم در ۲۴ ساعت) می‌باشد. در بچه‌های ۶ تا ۱۲ ساله نصف دوز بزرگسالان و در بچه‌های ۲ تا ۶ ساله ۵۰ تا ۱۰۰ میلی‌گرم هر ۴ ساعت (حداکثر ۶۰۰ میلی‌گرم در روز) مصرف می‌شود.

موارد منع مصرف دارو و موارد احتیاط

در صورت وجود آلرژی به گایافنزین و هر یک از اجزاء موجود در فرمولاسیون شربت، مصرف دارو ممنوع می‌باشد.

در خانم‌های حامله، دوران شیردهی و وجود سرفه‌های مداوم باید با احتیاط مصرف شود.

عوارض جانبی دارو

ممکن است در برخی از بیماران حالت تهوع و به ندرت سردرد، سرگیجه و عوارض پوستی مثل خارش و کهیر ایجاد کند.

نکات آموزشی درباره این دارو

- ۱- گایافنزین در FDA Pregnancy Category در گروه C قرار دارد. در دوران حاملگی و شیردهی و در صورت نیاز مبرم به آن باید با احتیاط مصرف شود.
- ۲- مصرف دوزهای زیاد دارو ممکن است همراه با افزایش خطر تشکیل سنگ های کلیوی باشد.
- ۳- همراه این دارو باید مایعات به مقدار کافی خورده شود.
- ۴- در مواردی که سرفه مزمن وجود داشته باشد نباید مصرف شود.

شرایط نگهداری

دارو دور از نور و در دمای کمتر از ۳۰ درجه سانتی گراد نگهداری شود.

نوع بسته بندی

شیشه ۶۰ میلی لیتری